

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.241/2017/9.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Kaczmarski János ügyvéd

Az alperesek:

Az alperesek képviselői:

Dr. Jungbert Zsófia jogtanácsos I. rendű

Dr. Házi Dorottya ügyvéd II. rendű

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.604/2016/16.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
14.M.96/2015/55.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.604/2016/16. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek fejenként 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 3.125.000 (hárommillió-egyszázhuszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2008. szeptember 29-én kezdte meg szabadságvesztés büntetését a Gy.BV.I.-ben, ahonnan 2008. október 27-én átszállították az I. rendű alpereshez. 2009. július 1-jétől foglalkoztatta a II. rendű alperes, amely a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság.
- [2] 2009. augusztus 29-én a felperes munkavégzés közben balesetet szenvedett, amelyet a II. rendű alperes 2009. szeptember 7-én kelt határozatában munkabalesetnek minősített.
- [3] A felperes édesanyja 2011. február 2-án kelt, másnap postára adott „érdeklődés” tárgyú levelében tájékoztatást kért a II. rendű alperestől, hogy a fia balesete miként van nyilvántartva. A levelére a II. rendű alperestől választ nem kapott.
- [4] A felperes édesanyja a 2013. április 29-ei levelében felszólította a II. rendű alperest nem vagyoni kártérítés és baleseti járadék megfizetésére. A II. rendű alperes erre a levélre sem válaszolt.
- [5] A felperes édesanyja 2014. július 29-én kelt levelében az I. rendű alperest szólította fel a balesettel kapcsolatban felmerült károk megfizetésére, majd a BV O.P.-val vette fel a kapcsolatot sérelmezve, hogy a leveleire nem kap választ.
- [6] 2014. szeptemberében ismételten felszólította a II. rendű alperest a balesettel kapcsolatos vagyoni és nem vagyoni károk rendezésére, amelyet a II. rendű alperes 2014. december 1-jén kelt határozatával elutasított. Ebben rögzítette, hogy a felperes a baleset napján munkavégzésre alkalmatlan állapotban volt, mert egész nap nem evett semmit.
- [7] A Sz. Fegyház és Börtön megkeresésére az I. rendű alperes 2010. október 4-én meghozott határozatában megállapította, hogy a 2009. augusztus 29-én elszenvedett baleset nem munkabaleset. Emellett 2010. október 3-án felvett egy „jegyzőkönyv nem munkabalesetről” megnevezésű okiratot, amelyben rögzítették, hogy a felperes az ágyról leesett, a hátát fájlalta, megütötte. A jegyzőkönyv hátoldalára a felperes rávezette, hogy az nem a valóságot tartalmazza, ezért nem írja alá.

A felperes kereseti kérelme és az alperesek védekezése

- [8] A felperes többször módosított keresetében 30.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, és a baleset napjától kezdődően életfogytig tartó havi 300.000 forint egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Hivatkozása szerint a II. rendű alperes által beszerzett munkabiztonsági szakvélemény alapján megállapítható, hogy e munkáltató által nem megfelelően rögzített

palló hibája miatt zuhant le az állványról és bénult meg. Az I. rendű alperes valótlan tartalmú 2010. október 4-ei jegyzőkönyvében foglaltakkal ellentétesen a 2009. augusztus 29-én bekövetkezett baleset tényét „a szolgálat alatt történt események megnevezésű” iratban rögzítették.

- [9] Nem vagyoni kárigényét a testi épséghez, az egészséghez, a munkához, munkavégzéshez és a társadalmi életben való részvételhez való joga megsértésére alapította azzal, hogy a baleset teljes mértékben megfosztotta őt a korábbi életvitelétől, a balesetkor 36 éves volt, ezt követően deréktól lefelé lebénult, az édesanyja segítségére szorul.
- [10] Vagyoni kárként ápolási, gondozási többletköltség, élelemfeljavítási többletköltség, ház körüli kisegítő költsége, gyógyszerköltség, rehabilitációval kapcsolatos költségek, megemelkedett rezsiköltségek és közlekedési többletköltség egyetemleges megfizetését kérte.
- [11] Az I. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozása szerint a felperessel nem állt munkajogviszonyban. A II. rendű alperes általi munkáltatás során annak felügyelete mellett történt eseményért felelősséggel nem tartozik.
- [12] A II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint a balesettel kapcsolatos igény érvényesítési ideje 2012. augusztus 29-én eltelt, így a felperes követelése bírósági úton nem érvényesíthető. A keresetet jogalapjában és összegszerűségében is megalapozatlannak tartotta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [13] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.96/2015/55. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperesek javára elsőfokú perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.
- [14] Megállapította, hogy a baleset bekövetkezésének időpontjában a II. rendű alperes volt a felperes munkáltatója az akkor hatályban volt büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. tvr. 35. § (1) - (2) bekezdése, a keresetlevél benyújtásakor hatályos a büntetések, az intézkedések, és egyes kényszerintézkedések végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 143. § (1) - (3) bekezdése, továbbá a baleset bekövetkeztekor hatályban volt 6/1996. (VI.12.) IM rendelet 101. § (2) bekezdése, a büntetésvégrehajtási szervezetről szóló 1995. évi XVII. törvény 9. § (1) bekezdése és a 2. § (5) bekezdése alapján. A felperes a balesettel kapcsolatos igényeit kizárólag a II. rendű alperessel szemben érvényesíthette, ezért az I. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította.
- [15] Megállapította, hogy a II. rendű alperes balesetért való felelőssége teljes mértékben fennáll, de a nem vagyoni kárigény elévült, az ugyanis 2009. augusztus 29-én vált esedékessé. A felperes édesanyja 2011. február 3-án postára adott ugyan a II.

rendű alperesnek egy érdeklődés tárgyú levelet, de az nem volt az elévülés megszakítására alkalmas írásbeli felszólítás, mert a felperes nem tudta bizonyítani, hogy kártérítési igénybejelentő lapot és meghatalmazást is postára adott. A periratok között az iratok másolatai fellelhetőek voltak, de a II. rendű alperes állította, hogy ezek nem érkeztek meg hozzá. A II. rendű alperesnek 2013. április 29-én postára adott írásbeli felszólítása 2013. május 2-án, azaz az elévülési idő elteltét követően érkezett meg.

- [16] A felperes vagyoni kártérítés iránti keresetét annak bizonyítatlansága miatt találta alaptalannak, a felperes ugyanis felhívás ellenére nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, igazságügyi orvosszakértő kirendelését nem kérte. A rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható, hogy a baleset előtt, illetve után hogyan alakultak a felperes költségei.
- [17] A felperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.604/2016/16. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperesek javára másodfokú perköltség megfizetésére megállapítva, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [18] A törvényszék szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igénye elévült. Az ezzel kapcsolatos jogi álláspontjával és a bizonyítékok értékelésével egyetértett. Kiemelte, hogy a II. rendű alperes minősült munkáltatónak, ezért nem volt helye egyetemleges marasztalásnak, az elsőfokú bíróság helyesen utasította el az I. rendű alperessel szemben a teljes keresetet.
- [19] A törvényszék megállapította, hogy a nem vagyoni kárigény elévülése a baleset bekövetkezésének időpontjától kezdődött, mert a felperesre a balesetből háruló valamennyi nem vagyoni hátrány ettől az időponttól kezdődően jelent meg. A baleset nem bűncselekmény következménye volt, ezért a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (rég. Mt.) 11. § (1) bekezdésben foglalt általános, három éves elévülési időn belül lehetett az azzal kapcsolatos kárigényeket érvényesíteni.
- [20] A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdésnek megfelelően értékelte az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat, köztük a felperes édesanyjának 2011. február 3-ai levelét, mivel az kártérítési igény érvényesítésére irányuló felszólítást nem tartalmazott. A 2010. október 3-ai jegyzőkönyvben felvezetett felperesi észrevétel sem volt ilyennek tekinthető.
- [21] A törvényszék kifejtette, hogy a felperes a vagyoni kárként érvényesített járadékigényét a baleset napjától kérte megállapítani 2015. november 2-ai beadványában. Erre tekintettel a járadékigénnyel összefüggésben az elévülési idő is a baleset napjától kezdődött, annak előterjesztésekor pedig az a nem vagyoni kártérítési igényhez hasonlóan elévült.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperesek ellenkérelme

- [22] A felperes felülvizsgálati kérelme - tartalmában - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatására, a II. rendű alperes kereset szerinti marasztalására irányult.
- [23] A törvényszék megalapozatlanul hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, mert az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a II. rendű alperesnek felróható magatartás miatt nem tudott a törvényben előírt kötelezettségének eleget tenni. A II. rendű alperes ugyanis a régi Mt. 185. § rendelkezését megsértve tizenöt napon belül nem hívta fel a kárigénye bejelentésére. Erre tekintettel az elévülési időt „nincs mihez viszonyítani”, ezért az 2012. augusztus 29-én nem évülhetett el.
- [24] A II. rendű alperes a 2009. szeptember 7-ére kiállított munkahelyi baleseti jegyzőkönyvet és a kárigény bejelentésére való felhívást nem küldte el, így azokat nem vehette volna jogszerűen figyelembe az alperes. Életszerűtlen, hogy amennyiben e jegyzőkönyv és a kárigényre való felhívás nem létezett, akkor miért hozott 2014. december 1-jén a II. rendű alperes egy újabb határozatot.
- [25] A bíróságok nem vizsgálták, hogy a 2014. december 1-jei és 2009. szeptember 7-ei jegyzőkönyvek egymásnak ellentmondanak.
- [26] Nem értékelték azt sem, hogy az alperes által tanúként bevont L.GY. hamisan állította azt, miszerint látta a balesetet. A tárgyalás során a szembesítéskor ellentmondásba is keveredett Sz.ZS. bv. munkafelügyelővel, aki viszont következetes volt abban, hogy senki nem volt jelen, amikor a felperes lezuhant. Ezt az állítását jelentés is alátámasztotta, amelyet az I. rendű alperes parancsnoka és a II. rendű alperes ügyvezető igazgatója küldött meg a Bv. O.P.-nak. Az I. rendű alperes szerint L.GY. által állítólag 2009. augusztus 29-én aláírt jelentés is elveszett, mely bejelentést a bíróság elfogadott, míg a felperes részéről semmilyen bizonyítékot nem vett figyelembe, így a felperes édesanyja által 2011. február 3-án postára adott levelet sem.
- [27] A bíróságok nem vizsgálták, hogy a II. rendű alperes miért nem válaszolt a balesettel kapcsolatban a felperes részéről küldött iratokra. Nyilvánvalóan az volt a szándéka, hogy az időt húzza, az elévülés bekövetkezzon.
- [28] Az a felróható magatartás, amit a II. rendű alperes a baleset bekövetkeztétől tanúsított, és az eljárása, hogy a felelősségét leplezze, törvénysértő volt, ezáltal megfosztotta a felperest a tisztességes eljáráshoz való jogától.
- [29] Az eljáró bíróságok jogsértően állapították meg igénye elévülését, mert a régi Mt. 185. §-át figyelmen kívül hagyva olyan, a II. rendű alperes által 2009. szeptember 7-ére visszadátumozott okiratot fogadott el bizonyítékként, amelyre 2015. nyaráig nem is hivatkozott, továbbá amelyet a kárigényre való felhívással együtt nem postázott a felperes részére.
- [30] Téves a bíróságok érvelése arról, hogy a vagyoni kárigényét nem bizonyította. Ezt az elsőfokú eljárásban becsatolt beadványaiban

részletesen kifejtette. A korábbi három igazságügyi orvosszakértői véleményből pedig megállapítható a balesetkori, és az azóta fennálló egészségi állapota.

- [31] Az I. rendű és a II. rendű alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [32] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [33] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [34] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont].
- [35] A jogerős ítélet a felperes 2009. augusztus 29-én bekövetkezett balesetével kapcsolatos vagyoni és nem vagyoni kárigényeit elévülés miatt utasította el. A döntés a régi Mt. 11. § rendelkezésein alapul. Megsértett jogszabályhelyként azonban a felperes e rendelkezésre nem hivatkozott, ezért önmagában a régi Mt. 185. § rendelkezésére utalás nem eredményezheti a felülvizsgálattal elérni kíván cél megvalósulását, vagyis a keresetének helyt adó döntés meghozatalát. A régi Mt. 185. § rendelkezése ugyanis az elévülésről nem szól, hanem a munkáltató károkozásakor érvényesíthető kárigény bejelentésére irányadó eljárási szabályokat tartalmazza.
- [36] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [37] A Kúria kötelezte a pervesztes felperest az alperesek felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.
- [38] A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le

nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam terhén marad.

- [39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § -ának (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. március 14.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**